

**Ekonomiavdelningen
Jeanette Winnerstad**

Kommunstyrelsen

Granskning av kommunens arbete ur ett barnperspektiv

EY har på kommunens revisorers uppdrag gjort en granskning av kommunens arbete ur ett barnperspektiv. Granskningens syfte har varit att belysa och bedöma i vilken utsträckning kommunstyrelsen och samtliga nämnders arbete följer de intentioner om barns rättigheter som anges i barnkonventionen samt i kommunens egna mål.

Rekommendationer till kommunen utifrån granskningen är

- Att kommunen intensifierar arbetet med att utveckla indikatorerna för att synliggöra måluppfyllelse kopplat till barns bästa.
- Att kommunen utvecklar och förtydligar samverkan mellan förvaltningarna utifrån barnkonventionen.

Kommunens arbete 2015

Under 2015 har måluppfyllelse skett med avseende på barnperspektivet. Samarbete mellan förvaltningarna har initierats och pågår. Samverkan med externa aktörer sker inom flera områden.

Samarbete inom kommunen och med externa aktörer

Strukturerade samarbeten inom kommunen sker mellan förvaltningarna men även med externa aktörer. Nedan följer ett antal exempel på aktiviteter som pågår.

En första diskussion har genomförts mellan kommunstyrelseförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen avseende hur en utvärdering av strategin för barn och ungas hälsa, trygghet och utveckling kan genomföras.

En överenskommelse mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen har tagits fram för att säkerställa ett samlat och resurseffektivt stöd kring barn och ungas utveckling och lärande.

Diskussioner har förts mellan kultur- och fritidsförvaltningen, Tornberget AB och stadsbyggnadsförvaltningen om belysning och tryggare miljöer kring fritidsgårdar.

Kultur- och fritidsförvaltningen har haft samverkansmöten med en rad olika aktörer som verkar för en rik fritid för barn och unga ; X-cons, Future Teens, Vuxenskolan, Svenska kyrkan m.fl. Därutöver har kontakt etablerats med nya samverkanspartners som Islamska Kulturföreningen i Haninge.

En fördjupad samverkan mellan kultur- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen har etablerats. Strukturerad dialog sker cirka en gång per termin mellan personer som fokuserar på kultur i kommunala verksamheter och föreningar som är kulturambassadörer.

Fritidsgårdsverksamheten i Jordbro har inlett samtal med lärarna på Höglundaskolan om maktlekar, med förhoppning om fortsatt gemensamt arbete och utbildning i frågan.

För att skydda barn mot utsatthet ska deras situation uppmärksammas när insatser riktas till vuxna. Socialförvaltningen har tillsammans med äldreförvaltningen fått pengar från Socialstyrelsen för att utveckla arbetet mot våld i nära relationer. Utifrån detta har utbildningsinsatser för personal och externa aktörer såsom Kvinnojouren, Manscentrum, Origo¹ genomförts. Samarbete har också genomförts mellan socialförvaltningen och Origo i form av en konferens med personal från fritidsverksamheter och frivilligorganisationer. Arbeta pågår med att ta fram ett samverkansavtal med andra förvaltningar och polisen.

Inom arbetet med alkohol-, narkotika-, doping och tobak (ANDT) har samarbete mellan socialförvaltningen, skola och fritidsverksamheterna genomförts kring olika aktiviteter för tobaksfri miljö i skolor och på fritidsgårdar.

En viktig förutsättning för att barn och unga ska uppnå en god folkhälsa är ett effektivt samordnad stöd. Därför kommer samarbetet att utökas mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen kring insatser riktade mot barn och ungas utveckling och lärande. För detta har en överenskommelse mellan förvaltningarna tecknats.

Kommunens näringslivsutvecklare har träffat alla gymnasierektorer samt studie- och yrkesvägledare för att diskutera entreprenörskap och Ung företagsamhet (UF). Ett urval av de gymnasieelever som arbetar med UF-företag deltog på Näringslivets dag 2016. Kommunstyrelseförvaltningen ska genomföra olika insatser med inriktning på entreprenörskap tillsammans med gymnasieskolan.

Kommunen deltar i Kommunernas kvalitet i korthet, där nyckeltal avseende bland annat barns villkor, jämförs med andra kommuner i landet. Arbetet sker inom den kommunövergripande gruppen för styrning,

---

¹ Origo är ett myndighetsgemensamt resurscentrum med fokus på ungdomar som lever i en hederskontext. Origo vill sprida kunskap om hedersproblematik samt erbjuda stöd, hjälp och rådgivning till ungdomar och yrkesverksamma.

intern kontroll och kvalitet, där nyckelpersoner från samtliga förvaltningar ingår. Gruppen arbetar på uppdrag av kommundirektörens ledningsgrupp.

Barn och ungdomar en resurs i beslutsfattande

Barn och unga ses som en resurs i beslutsfattande. Speak App har under 2015 lanserats för 2 500 högstadiel elever. Under året har synpunkter och förslag hämtats in i arbetet med kommunens nya översiktsplan och en trygghetsundersökning.

Barn och ungdomar använder nya medier. Genom e-förslag har 135 förslag inkommit 2015, jämfört med 22 året innan. Kommunens engagemang har ökat på Facebook. Allt som publiceras på Facebook går även ut via Haninge kommuns Twitterkonto. Telefoniplattformen har under året uppgraderats vilket ger förutsättningar för att använda nya telefonitjänster som stöder det ökande användandet av mobila enheter, iPhone, iPads mm. För förskolorna har IT-och telefonikommunikation uppgraderats.

Fritidsgårdarna har genomfört en mäs sa för vuxna om unga på sociala medier.

Ungdomsrådet

Det övergripande målet för ungdomsrådet är att öka ungdomars engagemang och inflytande genom delaktighet, dialog och påverkan. Delmål för ungdomsrådets verksamhet är att utveckla ungdomsrådet och ungdomsfullmäktige, utveckla forum där politiker och ungdomar möts samt aktivt arbeta med att engagera de ungdomar som inte annars deltar aktivt i samhällsutvecklingen. Ungdomsrådet har haft åtta sammanträden och genomfört ett ungdomsfullmäktige.

Fem ungdomar har varit anställda som sommarjobbare för att undersöka vad som krävs för att rådet ska få fler medlemmar och vara representativt för Haninges ungdomar, samt hur ungdomsfullmäktige och ungdomsrådet bör struktureras och organiseras i framtiden. Rapporten föreslår bland annat att syftet med rådet förtydligas, att styrelsemedlemmar får specifika ansvarsområden, att resurser tillsätts för att stötta rådet, samt att rådet ordnar evenemang för att bli mer synligt och locka fler medlemmar. Rapporten framhäver också vikten av att skapa ett samarbete mellan Haninge Ungdomsråd, elevråd och elevkårer.

Ungdomsrådet har anordnat skolbesök i högstadielklasser och rådet ingår i styrgruppen för projektet Speak App. Rådet har deltagit i flera arrangemang av Sveriges Ungdomsråd. Vidare har ungdomsrådet medverkat på en sommarjobbsmässa för att rekrytera sommarjobbare, på Mänskliga rättighetsdagarna i Göteborg och initierat demokratisamtal inför flytten av verksamheten vid Lakeside till kulturhuset i Jordbro.

Ungdomsfullmäktige

Underlaget för ungdomsfullmäktige 2015 var cirka 200 synpunkter från mellanstadie-, högstadie- och gymnasieelever i Haninge kommun via Speak App. 10-15 ungdomar deltog i att förbereda och genomföra ungdomsfullmäktige. Vid ungdomsfullmäktige togs det fram förslag som bland annat handlade om ungdomsbostäder, kollektivtrafiken, cykelanvändning, skolmaten, idrottsplatser och utebelysningar.

Fritid, idrott och hälsa

Det stegvisa införandet av nolltaxa för lokalbokning för föreningar kommer att fortsätta. 1 januari 2016 infördes nolltaxa avseende kulturföreningars och studieförbunds barn- och ungdomsverksamhet. Nolltaxa för övriga föreningars barn- och ungdomsverksamhet införs 1 januari 2017.

Barn och ungas boende

Kommunens målsättning är att inga barn och unga ska bli vräktas. Därför ges stödinsatser för att familjer ska kunna behålla sitt boende. Arbete sker i socialförvaltningen för att fånga upp dessa familjer i ett tidigt stadium.

Socialförvaltningen har bildat en enhet för ensamkommande barn. Denna målgrupp ökar stort och därmed behovet av att säkerställa att barnen och ungdomarna erbjuds ett tryggt och välfungerande mottagande samt en god integrering i det svenska samhället

Barn och unga med särskilda behov

Musikskolan har ökat möjligheten att ta in barn med särskilda behov genom en musikterapeut. I katalogen Kultur och fritid för alla har information samlats om kultur- och fritidsaktiviteter som fungerar för barn och unga som har funktionsnedsättning. Arbetet med att implementera Lätt och rätt för alla² i kommunens verksamheter fortsätter.

Kommunens arbete 2016

Mål och budget 2016-2017 har en ny utformning. Tolv fullmäktigemål är kopplade till fyra målområden. Målområdena är Välmående, Utveckling, Närmiljö samt Effektivitet och Kvalitet.

Till varje mål finns ett antal indikatorer som ska följas upp årligen. Ett målvärde är fastställt för 2018. För att få perspektiv på indikatorernas utveckling är målvärden framtagna från år 2014. Indikatorer kopplade till barnperspektiv finns direkt eller indirekt inom alla målområden med undantag av området Effektivitet och kvalitet.

Indikatorer

Indikatorer med direkt eller indirekt barnperspektiv, finns i Mål och budget 2016-2017 enligt följande sammanställning:

---

² Kommunens tillämpning av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Sammanställning av indikatorer mål 1-12 med barnperspektiv		2014	2015	2016	2017	2018 Målvärde
Andel elever som inte använder alkohol, narkotika, tobak, dopingmedel (ANTD)	Åk 9	58	-		-	66
	Gymnasiet åk 2	27	-		-	35
Nöjd medborgarindex (NMI) för	Idrotts- och motionsanläggningar	58	59			63
	Kultur	-	61			65
God psykisk hälsa	Åk 9	57	-		-	70
	Gymnasiet åk 2	57	-		-	70
Andel fyraåringar med övervikt (%)		12,4	-			9,0
Trygghetsindex för unga		74	-	-		85
Trygghet i skolan, årskurs 8 (%)		86				90
Trygghetsindex lokala BRÅ (skala 0-6, låga värden eftersträvas)		2,06	-		-	2,0
Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad insats (%)		66				80
Delaktighet i genomförandeplaner, inklusive särskilt boende och daglig verksamhet. (Målvärde och basvärde tas fram under 2016)		-	-			
Andel med minst 325 i meritvärde (%) baserat på 17 ämnen		2,9	3,0			4,2
Genomsnittligt meritvärde		214				över 221

Sammanställning av indikatorer mål 1-12 med barnperspektiv		2014	2015	2016	2017	2018 Målvärde
Andel godkända i nationella prov, (%) grundskolan årskurs 3	Åk 3 Svenska/Svenska 2	66				73
	Åk 3 Matematik	58				64
Andel som når kunskapskrav godkänt alla ämnen (%)	Åk 6	76				81
	Åk 9	72				78
Andel som upplever arbetsro/studiero i skolan (%)	Åk 8	62				70
	Gymnasiet åk 2	52				60
Andel med examensbevis från gymnasiet (%)		83				85
Övergångsfrekvens till eftergymnasiala studier (%)		37				41
Andel med gymnasieexamen inom tre år (%)		57				61
Andel 16–20-åringar som varken arbetar eller studerar (definition, basvärde och målvärde tas fram under 2016)						
Kostnad per betygspoäng, åk 9 (kr)		337				330
Attitydundersökning ungas fritid (%) (basvärde och målvärde tas fram under 2016)		-	-			
Andel 6-18 år som deltar i kulturskolan (%) (basvärde och målvärde tas fram under 2016)		-	-			
Bibliotekens utlåning inklusive e-böcker (per		4,5				5,0

Sammanställning av indikatorer mål 1-12 med barnperspektiv	2014	2015	2016	2017	2018 Målvärde
invånare)					
Andel hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd (%)	32,7				29,0
Arbetslöshet 16-64 år (%)	7,0	7,2			5,0
Fosforhalt i Drevviken (µg/l)	36				30
Koldioxidutsläpp i kommunens verksamheter (ton)	5 820				4 900
Andel ekologiska inköp (%)	30	33			50
Energieffektivisering i kommunal verksamhet (kWh/kvm)	204				194
Andel miljöbilar i kommunorganisationen (%)	28	27			60
Antal färdigställda lägenheter (ackumulerat till 2018)	-	641			2 400
Fysisk tillgänglighet	-	2			3

Uppdrag i Mål och budget 2016-2017

Utöver uppföljning av indikatorerna har uppdrag delats ut till förvaltningarna. Följande uppdrag har barnets perspektiv som utgångspunkt:

- Verka för en permanentning av projektet Origo
- Skolan ska fortsätta samarbetet med socialnämnden för att minska skolfrånvaron och minska utanförskap hos unga
- Arbeta strategiskt för att öka lägstanivån på skolmaten
- Arbeta strategiskt för att öka idrott och rörelse i skola och förskola
- Samarbete mellan skolan och kultur och fritid ska göras vid kommande om- och nybyggnadsplaner av skolor för att öka antalet fullstora idrottshallar och öka tillgången till bibliotek.
- Planera för fler förskoleavdelningar med utomhusverksamhet
- Samarbetet mellan socialnämnden och grund- och förskolenämnden angående ett närvaroteam ska fastställas
- Genomlys grund- och förskolenämndens verksamheter och granska verksamheternas effektivitet ur perspektivet kundnytta i förhållande till insatta resurser samt föreslå åtgärder i syfte att uppnå en bättre överensstämmelse mellan uppdraget och tilldelade resurser
- Samarbete mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen för att genom utbildningsförvaltningens kanaler till föräldrar arbeta proaktivt med att rekrytera fler familjehem och kontaktfamiljer

Sammanfattning

Med ovanstående beskrivning av förvaltningarnas arbete med barnperspektivet det senaste året och med de aktiviteter och uppdrag som finns i Mål och budget 2016, anser kommunstyrelseförvaltningen att kommunen arbetar aktivt med att förbättra barnperspektivet. Det pågår också ständigt en utveckling av indikatorer för att synliggöra måluppfyllelsen och inför arbetet med Mål- och budget 2017 kommer befintliga indikatorerna att utvärderas. Inom kommunstyrelseförvaltningen sker det en viss samordning och uppföljning, inte minst i samband med årsredovisningen. Även denna funktion kan utvecklas och bli ännu bättre med på att utveckla metoder och arbetssätt som kan nyttjas kommunövergripande utifrån ett barnperspektiv.

Bengt Svenander
kommundirektör

Jörn Karlsson
ekonomidirektör